

Témy a študijná literatúra pre 1. kreditný test z patologickej fyziológie

Všeobecné lekárstvo - zimný semester 2023/2024

Etiológia a patogenéza 1

Témy

1. Úvod do patologickej fyziológie, zdravie, choroba, etiológia:

Beňačka, R.: Význam a štruktúra patologickej fyziológie. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 5 -23.

Rácz, O. a kol.: Úvod do patologickej fyziológie, Kap.1., In: Rácz, O. a kol., (Ed): Základy patologickej fyziológie, Košice, 2006, strany 9-23
Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

2. Fyzikálne faktory, mechanické, elektrické, EMP, ionizačné žiarenie, termické poškodenie, hypo/hypertermia, hypo/hyperbaria

Rácz, O., Ništiar, F.: Fyzikálne faktory ako príčiny chorôb a poškodenia zdravia. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 24- 38.

Rácz, O., Ništiar, F.: Kapitola 2-Fyzikálne faktory ako príčiny chorôb a poškodenia zdravia. In: Beňačka R. et al., (Ed): Všeobecná patofyziológia. E-skripta, (2018)
Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

3. Chemické faktory:

Rácz, O., Ništiar, F.: Chemické látky exogénneho pôvodu ako príčiny chorôb. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 39 - 51.

Ništiar, F., Rácz, O.: Kapitola 3-Chemické látky exogénneho pôvodu ako príčiny chorôb. In: Beňačka R. et al., (Ed): Všeobecná patofyziológia. E-skripta, (2018)
Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

4. Genetika:

Rácz, O., Ništiar, F.: Genetika a genomika. In: Beňačka, R. (Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 76 - 102.

Rácz, O. a kol.: Patogenéza chorôb z hľadiska genetiky a genomiky, Kap.5., In: Rácz, O. a kol., (Ed): Základy patologickej fyziológie, Košice, 2006, strany 67-91

Nečas, E. a kol.: Geneticky podmienené nemoci, Vývoj organizmu a jeho poruchy, Kap.4,15., In: Nečas, E. a kol., (Ed): Obecná patologická fyziologie, Praha, 2002, strany 40-55, 348-353
Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

5. Výživa-podvýživa, obezita, malnutricia, metabolický syndróm, vitamíny, minerály, stopové prvky

Rácz, O., Ništiar, F.: Poruchy výživy. In: Beňačka, R. (Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 52 - 75.

Rácz, O. a kol.: Racionálna výživa, podvýživa a poruchy prijímu potravy, metabolismus stopových prvkov, obezita. Kap. 9,10,11., In: Rácz, O. a kol., (Ed): Základy patologickej fyziológie, Košice, 2006, strany 122-142
Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

6. Vrodené metabolické poruchy.

Beňačka, R.: Vrodené metabolické ochorenia. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 131 -168.

Lovásová, E., Rácz, O. a kol.: Vrodené poruchy metabolismu. Kap. 8., In: Rácz, O. a kol., (Ed): Základy patologickej fyziológie, Košice, 2006, strany 113-121

Nečas, E. a kol.: Patofyziologicky významné poruchy metabolizmu, Kap.14., In: Nečas, E. a kol., (Ed): Obecná patologická fyziologie, Praha, 2002, strany 298-313, 327-343

7.Poruchy vnútorného prostredia, acidobázicka rovnováha:

Rácz, O. a kol.: Poruchy metabolizmu vody a elektrolytov. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 103 - 111.

Rácz, O. a kol.: Poruchy metabolizmu vody a elektrolytov, edémy. Poruchy acidobázickej rovnováhy, Kap. 18,19., In: Rácz, O. a kol., (Ed): Základy patologickej fyziológie, Košice, 2006, strany 226-243

Beňačka,R.: Poruchy acidobázickej rovnováhy. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 112 - 130.

Hulín, I. a kol.: Poruchy rovnováhy vnútorného prostredia, Kap.6., In: Hulín a kol., (Ed): Hulínova patofyziológia, Bratislava, 2009, strany 237-292

Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

8. Šok – mikrocirkulačné zlyhanie, MODS, MOF, (DIC) hyperkoagulácia

Beňačka,R.: Poruchy mikrocirkulácie. In: Beňačka, R.(Ed): Všeobecná patofyziológia: mechanizmy vzniku chorôb. Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Šafárik Press, 2021. ISBN: 9788057400745, strany 362 - 380.

Hulín, I. a kol.: Hulínova patofyziológia, Bratislava, 7. vydanie, 2009, 702 – 722s

Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

9. Biochemické dáta:

Odporúčané: semináre, prednáška, webové zdroje

Zloženie testu

• 30 otázok (S-N) okruhy :

1. Patofyziológia - etiológia, patogenéza, sanogenéza, tanatogenéza
2. Zdravie a choroba – patologický stav, nález, reakcie, reflexy, procesy, štádiá a ukončenia choroby
3. Chemické faktory - všeobecná charakteristika, klasifikácia chemického poškodenia
 - a. ťažké kovy (Cd, Hg, Pb)
 - b. CO, kyanidy
 - c. fajčenie, alkohol
4. Fyzikálne faktory
 - a. mechanická energia (poranenia, Crush sy., Blast sy.),
 - b. atmosferický tlak (hypobária, hyperbária, kesónova choroba)
 - c. akcelerácia, decelerácia (kinetózy, preťaženia)
 - d. účinky tepla (popáleniny, omrzliny, hypo- hypertermia)
 - e. elektromagnetické pole (UV, infračervené, mikrovlnné), poškodenie elektrickým prúdom
 - f. ionizujúce žiarenie (senzitivita-rezistencia, akútna a chronická choroba z ožiarenia)
5. Výživa
 - a. malnutrícia kvalitatívna a kvantitatívna, celková, selektívna, marasmus, kwashiorkor, hladovanie
 - b. obezita, metabolický syndróm
 - c. hyper, hypo, avitaminózy
 - d. stopové prvky, železo (nedostatok, nadbytok)
6. Genetika
 - a. mutácie (klasifikácia)
 - b. monogénové ochorenia
 - c. chromozómové aberácie (numerické a štrukturálne, autozómy, gonozómy)
 - d. ne-mendelovská dedičnosť (mitochondriálna dedičnosť, imprinting, mozaicizmus)
7. Vnútorné prostredie
 - a. voda, elektrolyty (Na, K, Ca, Mg, fosfáty)

- b. porucha acidobázickej rovnováhy
 - c. edémy
8. Šok – mikrocirkulačné zlyhanie, MODS, MOF, (DIC) hyperkoagulácia

• **Otvorené otázky (dopisovacie):**

1. Fyzikálne alebo chemické faktory
2. Genetika (monogénové ochorenia alebo chromozómové aberácie)
3. Výživa (malnutrícia, obezita, vitamíny, stopové prvky, vrodené metabolické poruchy)
4. Vnútorne prostredie, acidobáza (kazuistika), šok a mikrocirkulačné zlyhanie
5. Referenčné hodnoty (biochémia, hematológia, acidobáza)

16.október 2023

doc. MUDr. Roman Beňačka, CSc., mim.prof.
prednosta ústavu